

PRZEGLĄD KUPIECKI

KUPIECKIE TOWARZYSTWO SPEDYCYJNO-TRANSPORTOWE i KOMISOWE

Sp. z ogr. odp. — polecane przez

KRAKOWSKIE STOWARZYSZENIE KUPCÓW
KRAKÓW, Zielona 12, WIEDEŃ Stoss im Himmel 3, LWÓW Brajerowska 10.
załatwia wszelkie ekspedycje w kraju i zagranicą pod dozorem własnych konwojentów. Specjalny dział
ładunki zbiorowe, czenia i magazynowanie towarów — Stałe stawki.

PUBLICZNE ZEBRANIE

Członków Krakowskiego Stow. Kupców

odbędzie się w niedzielę 7. b. m. o godz. 3. pół.
popoł. w lokalu Krak. Stowarzyszenia Kupców,
Grodzka 43.

Na porządku dziennym:

- 1) Sprawa czynszów za lokale sklepowe.
- 2) Sprawa paszportowa i podatkowa.

W górę serca!

II.

Mysla przewodnią niniejszego artykułu jest:
W górę serca — nie rozpaczac.

Pod presją wymienionych poprzednio karko-
tomnych eksperymentów, szykan domoroślej biuro-
kracji i nieodpowiedzialnych kacyków, tyranizowania
kupiectwa przez wielki przemysł, przewieszystkiem
łodzki — ostatnimi czasy kupiectwo nasze popada
w stan beznadziejnej rozpacz, apatii z dominującym
hasłem: Wszystko jedno, niech się dzieje wola Boża.

Jednych obłęd rzuca w wir niezdrowej i za-
bójczej spekulacji towarowo-gieldowo-walutowej lub
w przystępstwie megalomanji uważają się w swoimi
obłędzie za historycznych milionerów markowych
i tworzą przez hoc słynneowskie przedsiębiorstwa
spedycyjno - komisowo - przemysłowo - handlowo-ko-
miczno-smieszne lub fabryki i przedsiębiorstwa
obliczone na roczną egzystencję. Drudzy beznadnie
czekają lepszych czasów, kupują na gwałt akcje
fabryk, które nie mają nawet budynków lub walące
się domy za bająskie sumy albo też jak to naj-
ostrożniejsi robią, nic nie robią i zasypiają czujność
i spryt handlowy oraz konjunkturę i rynki, pod wpły-
wem rozważań: Wolno nie wolno.

I dlatego bezwzględnie potępiam wytworzony
stan rzeczy, sztucznie podsycany przez zwolenników
czarnej giełdy i młodocianych elegantów-paskarzy,
podszywających się pod uczciwe miano kupca.

W górę serca nie — rozpaczac.

Pracować, pracować ciężko, zaciskać zęby — ale
nie rzucać się lekkomyślnie w wir niezdrowych spe-
kulacji.

Krytykować, apelować, grozić, prosić, wnosić
postulaty, robić ankiety, zjazdy, konferencje, organi-
zować się — wszystko to natychmiast wprowadzać
w czyn i na konkretne tory — ale nie powtarzać historii
z pasterzem, który stałe alarmował wilków, tak że
gdy wilki przyszły, nikt mu nie przyszedł z pomocą.

Tworzyć własne wytwórnie, łączyć się w twórcze
jednostki, organizować branżowe fabryki i pracownie
na zdrowych podstawach i konjunkturach, opanowy-
wać rynki zbytu, nie dawać się tyranizować przez
klike wielkich fabrykantów łódzkich — ale nie ponie-

Rok założenia
1880.

W. BUJAŃSKI

Rok założenia
1880.

Właściciel Maksymilian Haubenstock

CENTRALNE BIURO SPEDYCYJNE
KRAKÓW, ULICA ANDRZEJA POTOCKIEGO 9.
Telefon 19 i 3218.

spedycje krajowe i zagraniczne, transporty towarów wagonami
zbiorowe, formalności cłowe przywózowe i wywózowe, przewóz
mebli wozami mechanicznymi patent. Własne zastępstwa we wszyst-
kich większych miastach w kraju i zagranicą, własne składy towarowe.

DZIAŁ BANKOWY

KRAKÓW RYNEK GŁ. (HOTEL DREZDEŃSKI)
Telefon 19.

Przyjmuje zlecenia giełdowe oraz kupuje i sprzedaje
monety i przekazy zagraniczne.

wierać marki, nie bawić się w Stinnesów, Kruppów, bo i marek może z czasem zabraknąć.

Przeczekiwać stagnację, zwyżki i zniżki, pływać z prądem zdrowym i otrzeźwiającym, wszelkimi siłami trzymać się równowagi finansowo handlowej, ale nie robić z handlu — giełdy, z kupców — giełdziarzy, bo dojdziemy do tego, że ceny hurtowników będą o 100 procent wyższe jak ceny detalistów.

Nie czekać zmiłowania z zagranicy, nie zapominąć postępowania Wiedeńczyków i Niemców podczas ostatniej wojny z ich przedwojennym osłabionym Kreditorvereinem i wysyłaniem towaru wszędzie tylko nie do nas. Równocześnie jednak nie dać się wodzić za nos klice ciężkiego przemysłu, równoważyć ceny i opanowywać rynki.

Niechaj detaliści nie rzucają się wszyscy namiętnie w wir handlu hurtem, bo z czasem hurtowników może być za dużo, a niezdrowe konjunktury grożą krachem, który zmyje z powierzchni handlu tych — import, export i hurtosportowników. Pamiętając Panowie, że organizujące się i otwierane sklepy i bazy detaliczne opanują klientów i rynki detalistów i że gwałtowny, bezplanowy odwrót z hurtu w detal pociągnie ofiary. Hurtownicy zaś niechaj nie wywarzają sztucznie atmosfery, ciasnej, podwórkowej i niezdrowej konkurencji — który ich z czasem wywróci.

Kroniki organizacji kupieckich niechaj skwapliwie notują postępowanie banków pseudo-handlowo-kupiecko-przemysłowo-kredytowych, ich charakteru paskarskie i czarnogieldowe i ich gwałtowny „Drang nach Millionen“. Solidne, uczciwe banki (które na palcach można wyliczyć) idące z prądem kupieckim popierać, reszty nie tolerować, demaskować i bezwzględnie zwalczać.

Niechaj szewcy nie sprzedają samochodów, a konfeksjonarze powideł. Niechaj kramarze nie rozbijają się w samochodach i sleepingach, zaś młodoci, eleganicy właściciele Domów Handlowo-komercyjnych niech nie wywarzają hańbiącego uczciwego i solidnego kupca — typu-pozeracza milionów. Solidny i uczciwy kupiec zdaje sobie bowiem sprawę z tego, że jego pole działania to sklep i uczciwa reklama, a nie kawiarnia i giełda.

Niechaj poważne kupiectwo nie da się wodzić za nos — wodzirejom, którzy prawem kaduka noszą miano kupców, chyba tylko dlatego, że wywarzają stosunki i stosunekczki i usiłują głosić się za prowodyrów handlu.

Nie wszystko i nie wszędzie dobrze się dzieje, ale nie wywarzajmy sami atmosfery, że wszystko stracone. Ze wszystko stracone, łatwo bowiem mówić temu, który nie miał poprzednio nic do stracenia, ale zdrowy organizm naszego kupiectwa za dużo ma do stracenia, by oddawać się rozpacz i beznadziejności.

Nie robić poplochu i nie rozpaczć!

Ustawy krępujące rozwój handlu nie spadają z nieba, uchwała je Sejm. — Wykonują zaś Ministrowie przed Sejmem odpowiedzialni. Jeżeli częstokroć Sejm nie dorósł do wysokości swego zadania, zaś ministrowie robili na żywym cieple kupiectwa próbne ciecica, to jednak pamiętać należy, że my w tym Sejmie przed którym ministrowie są odpowiedzialni, nie jesteśmy dostatecznie reprezentowani.

Niechaj 1000 organizacji kupieckich z miast i

miasteczek wniesie słuszny memoriał do Sejmu, niechaj go rozwijająca się prasa kupiecka i referenci ekonomiczni wielkich dzienników analizują, rozpatrują, krytykują, oświeclają czy popierają, niechaj 50000 kupców i 100.000 personalu pomocniczego podpisze wspólną petycję do Ministra Przemysłu i Handlu, niechaj mu udowodni, że milion konsumentów płaci miliardy za fantazję kwiatka biurokratycznego, niechaj konsumenci zasady zdrowego handlu znają, a zobaczymy, że niema powodu do załamывania rąk, skrajnego pesymizmu, haussy, rozpaczliwych krzyków i artykułów.

Kupiectwo nasze się organizuje.

Nie organizuje się poto, by robić wiece, pochody, meetingi, konferencje, posiedzenia, zgromadzenia i bankiety, lecz by twardo stać na straży rozwoju naszego handlu, bronić interesów stanu kupieckiego i jego godności, rynków zbytu, obrotów i konjunktur.

Niechaj się organizacje rozwijają, niechaj po miastach i miasteczkach tworzą się Koła, Związki i Stowarzyszenia. Prasa kupiecka musi się rozwijać, Kupiectwo musi być silnie reprezentowane w Sejmie, Samorządzie i różnych izbach, niechaj niezdrowe elementy prawdziwe kupiectwo tępi i piętnuje, niechaj Sejm, Rząd, Społeczeństwo i prasa będzie stale poinformowana o brakach, bólach, tamach i zaporach w rozwoju handlu i przemysłu — a szybko pójdziemy ku lepszej przyszłości.

Przedewszystkiem jednak musimy wierzyć we własne siły, porzucić pesymizm, nie rozpaczć i nie przyczyniać się w tworzeniu haussy, zwyżek, zniżek, zastojów i stagnacji. Zdrowy handel i dobrze zorganizowane kupiectwo są zbyt silnym czynnikiem w całokształcie życia państwowego, ażeby zła wola czy kiepska biurokracja — miały wziąć nad nimi górę.

Leopold Spira.

Z aktualnych problemów kupiectwa.

Życie z dnia na dzień — oto sedno bytowania kupiectwa polskiego. Zahakany ze wszech stron uprawianą nagonką, zdezorientowany niestałą i nie logiczną polityką gospodarczą państwa, wyprowadzony z równowagi ciągłymi zmianami kursowymi marki, myśli każdy pojedynczy kupiec tylko o tem jak uporać się z własnymi przeciwnościami dnia dzisiejszego, a wobec nawału tychże niezdolny on jest do zajęcia się ogólnymi kwestyami swego stanu, ani też do poświęcenia uwagi sprawom najbliższej choćby przyszłości. Sytuacja ta powoduje zupełną bezbronność kupiectwa. Zostaje ono zaskoczane nowymi mu nieprzychylnymi rozporządzeniami, a o ich szkodliwości dowiaduje się dopiero wtedy, gdy weszły w życie. W społeczeństwie — rzecz jasna — scierają się ze sobą różne, często przeciwne prądy i interesy. Jest ich także wiele tego rodzaju, które sprzeciwiają się dążeniom kupiectwa. Nie wynikają one ze specjalnej jakiejś złośliwości, ale wprost z tego, że co dla nas jest zgubne, może innym bardzo być miłe. Jest więc rzeczą kupiectwa stać na straży swych interesów, bo gdy te nie będą pilno

wane, przeforsowany będzie na każdym polu punkt widzenia nam obcy i dla nas zgubny.

Na kilku przykładach zilustrujemy katastrofalność położenia. Właściciele realności rozwijają od dawna akcję w kierunku uzyskania podwyżki ustawą określonej normy czynszów. W ostatnim czasie przypuścili szturm w podwójnym kierunku. Z jednej strony powiadają sobie (a że wszyscy jednocześnie mówią — więc podejrzenia o akcyi solidarnej są uzasadnione), że ustawa jest na to, aby jej nie przestrzegano. A więc na nie ostatnie rozporządzenie o opłatach dodatkowych, w myśl którego ma lokator płacić tylko tyle, ile rzeczywiście w danym okresie na niego przypada, a więc z dołu i po przedłożeniu rachunków przez gospodarza. Właściciele żądali dodać tytułem opłat dodatkowych 60 proc. zasadniczego i podwyższonego czynszu, a obecnie podnieśli swe wymagania bez najmniejszego uzasadnienia o dalsze 30 do 40 proc. Właściciele występują w obronie swego interesu (nie opartego na prawie) solidarności i zwyciężają. Kupcy swych spraw prawem chronionych nie umieją bronić — i ulegają.

Atoli z tej materii historia druga: Kamienicznicy nie ograniczają się tylko do doraźnej i przeciwnej prawu akcyi. Przygotowują także broń specjalnie przeciw kupiectwu skierowaną. Wiedzą oni dobrze, że nie uda się im w obecnym układzie sił i stosunków wymóżyć zniesienia ustawy o ochronie lokatorów. Korzystają więc z tego, że dla celów politycznych, a częścią także wyznaniowych budzono przez szereg ostatnich lat w sztuczny sposób nienawiść ku kupiectwu, aby wytworzony w ten sposób kapitał na swoją przerobić monetę. Rozpoczyna się więc akcja w tym kierunku, aby jako rekompensatę za straty, ponoszone przez właścicieli realności wskutek istnienia ustawy o ochronie lokatorów, przyznać tymże wyłączenie lokali handlowych i przemysłowych z pod postanowień tejże ustawy. A że właściciele realności poszukali sobie potulne kupiectwo jako ofiary, więc jeśli nie rozpoczniemy na czas kontrakcji nie jest wykluczonem, że kupiectwo złożony na ołtarzu interesów kamieniczników swe własne istnienie jako całopalenie.

Wyłączenie lokali handlowych z pod postanowień ustawy o ochronie lokatorów oznacza przy dzisiejszej nędzy budowlanej kres uczciwego kupiectwa. Właściciele realności wypowiedzą starym osiadłym firmom, a te uczynią miejsce dla ludzi nowych, którzy zapłacą każdą ceną, aby tylko szyldem pokryć niedawną przeszłość. W każdym zaś razie wzrośnie cena wszystkich towarów tak gwałtownie, że wobec ogólnej biedy i nędzy społeczeństwa gwałtowny upust namiętnościom musi być nieunikniony, a że on zaczyna się i kończy na kupiectwie — o tem bardzo dobrze wiemy.

Albo np. sprawa droga. Kupiectwo domagało się wolnego handlu. Nareszcie — nie ludźmy się, nie pod niskiem kupiectwa, lecz tylko całego społeczeństwa, które etatyzm w równej co kupiectwo mierze odczuło — wprowadzono wolny handel z licznymi ograniczeniami przywozu. Ale równocześnie też podwyższono ogromnie taryfę celną. Podwyżkę tę tłumaczy się nie względami skarbowymi, lecz tylko chęcią ochrony rodzimej produkcji. I rzeczywiście inaczej być nie może. Oparcie całej taryfy celnej na systemie fiskalnym oznacza wobec naszej minimalnej

wytwórczości i konieczności importu wywołanie przez rząd sztucznej fali drożyzny najpotrzebniejszych artykułów. Jeśli więc cła nie mają charakteru fiskalnego, w jaki sposób można usprawiedliwić ogólne podwyższenie taryfy celnej bez czynienia jakiegokolwiek zrozniczkowania? Kupiectwo rozumie że dewaluacja usprawiedliwia podwyżkę celną. Ale jest wiele takich artykułów, które muszą być importowane i jako takie winny być względnie traktowane. A doład przecież w całej Polsce nie odczuwał się ani jeden głos, ani jedno żądanie, ani jeden konkretny postulat. Przyjęto nowe zarządzanie, jako dopust Boży, pomimo, że rzeczowo uzasadnione życzenia mimo wszystko mają szanse za sobą, że zostaną uwzględnione.

Albo też np. sprawy paszportowe. Dla kupców i tylko dla kupców stosuje się przy staraniach o paszport specjalne prawa. A że właśnie kupiec musi szybko się decydować, że właśnie kupiec paszportu pilnie potrzebuje, więc represye są nietylko skuteczniejsze, ale także szczególnie dotkliwie. A dodać należy, że w tym względzie idą sobie wszystkie rządy i wszystkie państwa na rękę. Solidarność iście rozczulająca. Gdy zdobędziesz wreszcie polski paszport — ani połowa drogi nie została przebyta. Konsulaty traktują kupca zagranicę wyjeżdżającego, a więc podnoszącego bogactwo także obcego kraju jak niebezpieczne indywiduum. A kupiec znosi potulnie.

Zacytowaliśmy kilka przykładów; jest tych i podobnych spraw liczba o wiele większa. Bronić się można tylko, gdy się ramię przy ramieniu postępuje. Konieczną jest solidarna akcja. Poproździć ją musi porozumienie się. W tym celu zwołuje Krakowskie Stowarzyszenie kupców na niedzielę 7 bm. Publiczne zebranie swych członków.

Budżet polski na rok 1921.

Ministerstwo skarbu wygotowało prawdziwy preliminarz budżetowy, przedłożyło go sejmowi, który też odbył krótką debatę nad pierwszym czytaniem. Akcentujemy słowo „prawdziwy preliminarz”, szczególnie zaś przymiotnik, gdyż dzięki niemu gotowi jesteśmy wybaczyć pewne jego usterki (brak specyfikacji wydatków minist. spraw. wojsk.), jak i ogromnie spóźnienie wygotowania budżetu, wyrażające się w tem, że preliminarz, który powinien się znaleźć w sejmie na kilka miesięcy przed rozpoczęciem się roku budżetowego, przedłożony został dopiero u schyłku jego siódmego miesiąca. Opóźnienie to znajduje liczne momenty usprawiedliwiające uwarunkowane trudnościami naszej dopiero co organizującej się administracji skarbowej.

Sam budżet przedstawia się o wiele korzystniej, (a jest wygotowany sumiennie), niż to przepowiadano i oczekiwano. Wiedzano wprawdzie, że preliminarz się deficyt 70 miliardowy (minister skarbu prosi o upoważnienie przekroczenia go o dalsze 10 miliardów), ale deficyt ten, jak się okazało z preliminarza, przypada prawie w zupełności na budżet nadzwyczajny, a więc jest zjawiskiem przejściowem,

które po przeprowadzonej konsolidacji państwa i po nastaniu normalnych warunków, zniknąć musi. Budżet zwyczajny, to jest ta część całego budżetu, która obejmuje dochody i wydatki normalne administracji państwowej, a więc wydatki i dochody regularnie się powtarzające i także co do wysokości nie ulegające znacznym wahaniom) wykazuje deficyt tak minimalny, że wprost o równowadze mówić możemy.

Jeśli zaś przypatrzymy się pozycjom rozchodowym budżetu nadzwyczajnego, stwierdzimy, że są to pozycje wywołane albo chwilowym kierunkiem — już zarzuconym — polityki gospodarczej państwa (19.5 miliardów min. aprowizacji), albo konieczności organizowania armii, które w następnym okresie pokojowym nie będzie pochłaniało więcej dużych sum (32.5 miliardów min. spraw wojsk), albo też wreszcie wydatkami inwestycyjnymi, które nie tylko w przyszłości będzie można ograniczyć, ale które będą się skarbowo i gospodarczo renowały i amortyzowały (12 miliardów koleje żel., 8.7 miliardów robot. publ.) Spoglądając na budżet nadzwyczajny z tego punktu widzenia, porzucić musimy bezwzględny pesymizm, a dojść do przekonania, że jeśli źle jest — wszystko przemawia za niebardzo odległą poprawą.

Jest w budżecie po stronie dochodowej jedna strona ujemna, obok licznych dodatnich. Ministerstwo skarbu przewiduje pewne operacje skarbowe, które mają pokryć deficyt; atoli operacje te wedle preliminarza nie przyniosą nawet 50-proc. ogółu sumy deficytowej. Jeśli więc w ostatniej chwili nie będą znalezione nowe źródła pokrycia (np. pożyczka zagraniczna) nie pozostanie nam nic innego, jak tylko dalsza emisja banknotów i dalsze zadłużenie skarbu państwowego w P. K. K. P. Co zaś to oznacza, jaki to wpływ ma na kurs marki polskiej — zbytecznie niewyodoliz.

Sprawdliwość każe natomiast podnieść, że dochody są bardzo ostrożnie prelimitowane. Uwzględniono tylko już obowiązujące podatki lub też mające na najbliższych posiedzeniach sejmowych być uchwalone. Nie powiedziano „jakoś to będzie”, lecz ściśle liczone się z realnymi możliwościami. Minister Steczkowski nie poszedł na lep obstrukcyjnej i demagogicznej argumentacji Grabskiego i jego towarzyszy. Zdaje on sobie sprawę, że wpływy podatkowe są niedostatecznie wyzyskane i w wielu wypadkach (szczególnie na wsł) mogą być wydlatnie powiększone. Ale rozumie on również, że państwo nie może od wyniszczenia wojną i zubożenia ludności wymagać tych samych świadczeń, jakie ona składała w epoce dobrobytu — a nawet jeszcze większych. Doprowadziłoby to natychmiast większość obywateli do kija żebaczego. A żebracy skarbu państwa zasilać nie mogą, ani gospodarce Polski budować. Radykalizm bez względu skąd pochodzi — ze strony prawej czy lewej — zwykle na demonstrację obliczony, mało ma realnej wartości.

Jak poznać fałszywe tysiącemarkówki.

Niejednokrotnie omawialiśmy na łamach „Przeglądu Kupieckiego” plagę fałszywych banknotów tysiącemarkowych. Z powodu tej plagi kupiectwo, mające tyle z pieniędzmi do czynienia, najwięcej cierpieć. Utrudniał zaś naszą sytuację fakt, że rząd ani P. K. K. P. nie podawały znamion fałszywych banknotów. Podajemy je obecnie za pismami lwowskimi:

Banknoty 1000-markowe II emisji z dnia 23 sierpnia 1919 r. a) Rysunek biletu wykonany piórkami, przyciemniony nieco krótszy od biletu autentycznego. b) Obrazowanie biletu autentycznego składa się linii półkolistych koloru brązowego z ciemnymi odcieniami od wewnątrz, wytworzonym zachodzącymi na obrazowaniu falistymi liniami tła, co na fałszyfikatach jest mało dostrzegalne. c) Siatka biletu prawdziwego jest koloru jasnopiaskowego, zaś na fałszyfikacie jasno-brązowego, linie faliste grubsze, nieregularne. d) Podobizna Kościuszki zamazana i wykazuje brak cieniowania. e) Kompozycja kwiatów i festonów jest ciemniejsza, przyciemniono mało się uwytadniają. f) Druk w szczegółach zasadniczo różni się od banknotu prawdziwego a litery tekstu mają kontury niewyraźne. g) Papier zwyczajny, znaki wodne zupełnie odmienne, ręcznie wycięnię, widoczne są jedynie na czystym brzegu fałszyfiku poza obrazowaniem. Fałszyfikat łatwy do rozpoznania.

2) Banknot 1000-markowy I emisji z datą 17 maja 1919 r. na różowym papierze mniej sztywnym bez czerwonych żyłek i bez znaków wodnych. b) Całość obrazu nieco krótsza i węższa, utrzymana w tonie jaśniejszym od banknotu autentycznego. c) Druk niewyraźny, zlewa się z tłem. d) Wykonanie główek orzełka w ośmiokątach niedokładnie. e) Numeracja: po obydwu stronach banknotu ten sam numer bez seryi, kolor farby czerwono-brudny. f) Siatka (głosz) odmienna. g) Strona odwrotna również różni się kolorem, drukiem i ogólnym wykończeniem całości obrazu, szczególnie gwiazdki wokół orzełka wśród promieni, na banknotach prawdziwych foremne i miarowe, na fałszyfikatach wykonane są niekkształtne.

3) Banknot 1000-markowy I emisji z datą 17. maja 1919 r. na białym papierze. a) Fałszyfikat wykonany na papierze mniej sztywnym i bez znaków wodnych, koloru więcej brudno zielonego. b) Siatka (głosz) grubsza, nieudolnie wykonana. c) Tekst liter na cyfrach „1000” nie posiada całkiem ciemniejszego tła, co na banknotach autentycznych jest widoczne. d) Numeracja: III serya A. B. C. itd.) nieco inny kształt cyfr. e) Strona odwrotna bardzo mało różni się od banknotu autentycznego. Fałszyfikat trudny do rozpoznania.

4) Banknot 1000-markowy z datą 17 maja 1919 r. na białym papierze. a) Całość obrazu udalnie wykonana. Papier często o znakach wodnych, wytłaczanych w kształcie orzełka i liter B. P. dających się zauważyć jedynie w ośmiokątach na przedniej stronie biletu. b) Różnice w druku bardzo minimalne. c) Numeracja III Ser. A. B. C. itd. kształt cyfr odmienny. Strona odwrotna fałszyfikatu udalnie wykonana. Fałszyfikat trudny do poznania.

**KUPCY, przystępcie do
Krak. Stow. Kupców.**

Biuro

HERMES

spedycyjno-komisowe

Kraków, ul. Stolarska 13.

Spółka z ogr. odp.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności — — — — Własne magazyny towarowe

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. - Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. - Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. - Ocenienia towarów.

Podobne typy fałszyfikatów zdarzają się, o znaku wodnym sześciokąt na żółtym papierze z numeracją dorobioną zapomocą stempla kauczkowego, rzucającą się w oczy.

5) Banknot 1000-markowy z datą 17 maja 1919 r. na białym papierze (gładkim). a) Bilet wykonany na zwyczajnym papierze bez znaku wodnego. b) Całość obrazu nieco dłuższa od obrazu na banknotach autentycznych i nieco szersza, odcień farby wpada więcej w kolor zielony. c) Siatka (gilosz) tworzy linie grubsze. d) Wizerunek Kościuszki i orzeł wykonany na brązowym tle dosyć udatnie. e) Numeracja podobna do autentycznej, a kolor farby czerwono-brudny. f) Fałszyfikaty oznaczone III ser. A. B. C. itd. II. ser. A. B. C. itd. I ser. A. B. C. itd. i bez seryi.

Fałszyfikaty łatwe do poznania.

Ukazują się fałszyfikaty wykonane podobnie do wyżej opisanych, lecz na papierze różowym ze znakami wodnymi, wskutek jednak grubej siatki rzucającej się w oko łatwe do poznania.

6) Banknot 1000-markowy z datą 17 maja 1919 r. na różowym papierze. a) Papier różowy gładki z połyskiem, i żyłkami czerwonymi występującymi mniej wyraźnie, o znaku wodnym, przebiegającym liniami wężykowatymi wzdłuż i w szerz banknotu. b) Podobizna Kościuszki, wskutek braku delikatnego cieniowania bez wyrazu. c) Numeracja ser. A. B. C. i po obydwu stronach banknotu ten sam numer bez seryi, cyfry więcej owalne koloru jaśniejszego. d) Kolor farby strony przedniej jasno-zielony, zaś na odwrocie brązowy. Fałszyfikaty łatwe do rozpoznania.

Sytuacja aprowizacyjna i gospodarcza.

W okresie posuchy kanikularnej dostały dzienniki nowego konika, po którym dowoli jeździć mogą. Wolny handel nazywa się on, on winien drożyznie — bez niego fala tanioci załaziłaby świat. Gdyby nie wolny handel, spieszylby chłop z młócką, dostarczyłby rządowi kontyngentu, resztę sprzedałby uprzywilejowanemu kooperatywowi, a potem wyczekiwałby w ogonku na przydział ziarna do siewu. Ceny są rzeczywiście horendalne; ale winna im dewaluacja marki, która nie dopuszcza konkurencyi zagranicznej, winna też chciwość chłopska, która reguluje ceny sprzedaży rodzimego zboża według kursu dolara.

Podąż jest zresztą minimalna, gdyż chłopci mają skrzynie pełne marek i mogą czekać. A co na rynku się znajdzie, wykupuje rząd, chociaż się tych zakupów wypiera. Sytuacja zresztą może się jeszcze pogorszyć, gdyż posucha zagraża roślinom okopowym i strączko-

wym, a przede wszystkim sianozbiorom. Rząd wykupuje obecnie siano na wsi; z czego żywić się będzie konie po miastach, jest na razie zagadką.

Nie inaczej ma się sytuacja na innych rynkach towarowych. W Łodzi strejk i podwyższone cło do niemożliwej wysokości (cło od metra zefiru kosztuje około 80 marek) spowodowały w tekstyliach kolosalną wyżkę. Ceny dochodzą oczywiście do granic u nas niebywałych. Metr szrytyngu 350 marek, barchantu 320 m. Czy ceny te, aż do ukazania się naszego pisma nie będą przedawnione, nie wiemy.

Strejk szwerców i kamaszników w Warszawie od tygodni, orgia surowcami uprawiana przez rzemieślników, którzy wyśrubowali cenę stopy skóry cielőcej surowej (30×30 cm) na marek 250— doprowadza do haussy na skórę krajową i do cen niebywałych. Oczywiście, że stan naszej waluty i prohibicyjne cło na poduszwy uniemożliwia import zagraniczny i nie przyczynia się by obowie u nas potaniało. Inne branże przechodzą taką samą orgię drożyznianą. Ryż kosztuje 6 marek niemieckich w Gdańsku, u nas 126 marek, kawa w Gdańsku lub Hamburgu 16 marek, u nas 420 marek, tłuszcz wieprzowy w Gdańsku przy ciągłej tendencji zwykłej 25 u nas 340 marek, mąka pszenna w Gdańsku first clear 7 marek, u nas 160 marek, mąka patent dolarów, u nas 170 marek. Kupcy są lichwiarzami to przecież najtańszy środek agitacyjny, dla którego nie trudno uzyskać wiarę i przekonać masy. Są branże, gdzie każda sprzedaż powoduje z powodów walutowych—milionowe straty.

Młyny u nas żądają za mąkę pszenną 170 marek, żytnią 115 do 120 marek. Już obecnie stwierdzam, że stojmy przed zupełnie nowymi wypadkami. Na kolei ruch towarowy mały, niemal że minimalny, wysokie stawki za przewóz surowców (Drzewo kamień etc.), które przewyższają wartość towaru, wysokie cło ochronne, niaska nasza waluta, oto obraz dni obecnych, które zwykle są preludjum sezonu jesiennego. Kupcy się w tej ciągłej walce o zarobek—zdaje się — wyczerpali, a z powodu strejków i drożyzny surowców wyczerpuje się też przemysłowiec.

Rafał Pfeffer.

Reorganizacja doniośle placówki kupieckiej.

Ze Zjednoczenia kupców dla zakupu towarów w Krakowie otrzymujemy następujący komunikat: Na onegdaj odbytem Nadzwyczajnem Walnem Zebraniu członków Zjednoczenia kupców dla zakupu towarów w Krakowie wybrano celem przeprowadzenia

reorganizacji dotychczasowej działalności Zjednoczenia nową Radę nadzorczą i Dyrekcyę. — W skład Rady nadzorczej weszli pp: S. Landsberger, Dr. Leopold Macharski, Wojciech Olszowski, Adolf Pyglicki, Herman Statter, Adam Szarski, Herman Wasserberger, J. Wirth z Krakowa i Józef Święch z Myslenic. — Jako zastępcy pp: Maurycy Finker, S. E. Hammer, z Krakowa i Adam Zapiórkowski z Nowego Targu.

Do dyrekcyi zostali wybrani pp: Józef Anhalt, Józef Bielicki, Leopold Fromowicz, Jakób Piekło i Jakób Weissberg. — Jako zastępcy pp: Marian Sikorski i Stanisław Jawornicki.

Nowo wybrana Dyrekcyja rozpoczęła bezwzględnie swoją czynność nawiązując stosunki handlowe z całym szeregiem wytwórni i firm handlowych. Postanowiono przedewszystkiem intensywnie popierać wyroby tych firm, które zastępstwa swoje na Małopolskę oddały lub dopiero oddadzą Zjednoczeniu, co z łatwością przeprowadzić można będzie, zważywszy, że już przeszło 60 większych firm są członkami Zjednoczenia, zaś każda z tych firm z osobna ma swoich stałych i licznych odbiorców. Samo zaś Zjednoczenie ma także poza swymi członkami w poszczególnych działach nadliczną klientelę.

W tym względzie zwraca się Dyrekcyja Zjednoczenia do wszystkich wytwórni jak i firm handlowych w Polsce, zamierzających wejść w stosunek handlowy z kupiectwem Małopolski działu spożywczo-kolonialnego, względnie chcących Zjednoczeniu swoje zastępstwa oddać, by zechciały przestać oferty swoje na adres Zjednoczenia kupieckiego dla zakupu towarów w Krakowie Rynek gł. 6. (Szara kamienica).

Towary, co do których zakaz przywozu wzgl. reglamentacya zostały utrzymane.

(Dokończenie)

Według wykazu w nrze 154 Monitora Polskiego:

Automobile osobowe (patrz Samochody osobowe).

Badjanek (patrz Korzenie). Broń palna i pneumatyczna, z wyjątkiem sprowadzanej przez władze wojskowe i policyjne.

Cebula wszelka. Cebulki korzenie i bulwy roślin kwiatowych i dekoracyjnych. Cynamon (patrz Korzenie). Cykorja palona. Czapki nieprzemakalne (patrz Odzież). Czosnek wszelki.

Esencja i ekstrakt z kawy. Etykiety wszelkiego rodzaju, menus, zaproszenia.

Fajerwerki, Firanki, portjery, zastłony, story wszelkie. Futerdy (patrz Wyroby rymarskie). Fuzje (patrz Broń palna).

Gałka muszkatołowa (patrz Korzenie). Gaza jedwabna i półjedwabna, z wyjątkiem młynarskiej. Gorsety gotowe wszelkie, z wyjątkiem ortopedycznych.

Jedwabiu sztucznego wyroby (patrz Wyroby z jedwabiu sztucznego).

Kapelusze, czapeczki, kryte tkaniną jedwabną i półjedwabną. Kardamona (patrz Korzenie). Karły

do gry. Kawy esencja i ekstrakt. Kawy surrogaty, również mielone i prasowane. Konfekcja drobna z materiałów jedwabnych i półjedwabnych, także dzianych, jak krawaty i tp. Korzenie następujące: wanilia, szafran, cynamon, kardamona, kwiat i gałka muszkatołowa, badjanek, majeranek, także tłuczone, sproszkowane, z wyjątkiem przeznaczonych do przerobu farmaceutycznego. Krawaty jedwabne i półjedwabne (patrz Konfekcja drobna). Krepy jedwabne i półjedwabne. Kwiat muszkatołowy (patrz Korzenie). Kwiaty i rośliny doniczkowe, dekoracyjne i tp. z wyjątkiem leczniczych i przemysłowych.

Lustra (zwierciadła) ozdobne, t. j. z upiększeniami i malowidłami; lustra (zwierciadła) wszelkie w ramach drewnianych, metalowych i tp.).

Majeranek (patrz Korzenie). Marmolady z owoców i jagód. Miód wszelki. Motocykle, cyklonetki i tp.

Nesesery podróżne.

Obicia (patrz Tapety). Odzież, ubrania, czapki, palta, płaszcze — impregnowane i gumowe. Ognie sztuczne (patrz Fajerwerki). Oplątki z maki. Oprawy introligatorskie do ksiązek i albumów i tp., Owoce i jagody świeże, solone, moczone, z wyjątkiem cytryn. Owoce i jagody suszone wszelkie z wyjątkiem używanych do przerobu farmaceutycznego.

Palone żołądźce. Palta gumowe i impregnowane (patrz Odzież). Płaszcze gumowe i impregnowane (patrz Odzież). Poduszki, pierzyny i materace wypchane. Powidła z owoców i jagód. Przedmioty wszelkie, jak wyroby skórzane, wyroby szcztokarskie, instrumenty optyczne i tp. z częściami, ozdobami, dodatkami z metali szlachetnych, pozłacaniami i posrebrzaniami, albo z jedwabiu, perłowej masy, korali, sztyldretu, kości słoniowej, emalii, bursztynu, imitacji drogich kamieni i tp. kosztownych materiałów.

Rymarskie wyroby (patrz Wyroby rymarskie, Szory).

Samochody osobowe, całkowite lub rozebrane, z wyjątkiem autobusów (samochodów do zbiorowego przewożenia pasażerów). Sery wszelkie. Siodlarskie wyroby (patrz Wyroby siodlarskie). Skórzane części ubrania (spodnie, kurtki, kamizelki z wszelkich skór). Strzelby (patrz Broń palna). Surrogaty kawy, również mielone i prasowane. Szafran (patrz Korzenie). Szczotki do użytku domowego wszelkie. Szory (uprzęż) w całości ze skóry oraz wszelkie szory wykutwne.

Tapety i obicia papierowe i szlaki do nich.

Tiul jedwabny i półjedwabny.

Wanilia (patrz Korzenie). Wyroby rymarskie ze skóry następujące (oprócz wymienionych na liście poprzedniej): walizy, torby, przybory myślowe, futerały do aparatów fotograficznych, broni, instrumentów muzycznych i innych, sprowadzane bez aparatów, broni i instrumentów; paski skórzane i galanterijne. Wyroby siodlarskie (siodła i tp.) ze skóry z wyjątkiem sprowadzanych przez władze wojskowe. Wyroby z jedwabiu sztucznego — wszędzie, gdzie jest mowa o wyrobach jedwabnych i półjedwabnych, należy również rozumieć takie same wyroby z jedwabiu sztucznego, z wyjątkiem wstążek (clonych podług poz. 195, p. 1 i 197).

Zegarki kieszonekowe w kopertach platynowych, srebrnych albo w kopertach pozłacanych i posrebrzanych (z wyjątkiem mających złożone lub srebrzone części, jak uszka, główki i tp.). Zegary wygrawajane melodie, wszelkie. Żołędzie palone.

Wojażerowie.

W czasach przedwojennych wybitną rolę w życiu handlowym odgrywali wojażerowie, czyli z niemiecka zwani „reisenderzy“.

Owi latający holendrzy, utartymi szlakami przebiegali kontynenty, państwa i prowincje — skwapliwie zbierając zamówienia dla reprezentowanych przez siebie fabryk i firm hurtownych oraz zarzucając światowe rynki swymi towarami i wyrobami.

Wojażerowie wytworzyli z czasem specjalny typ kupca, kupca podróżującego.

Dobrodusznym, energicznym, dowcipnym, pracowitym i mówiącym zazwyczaj kilkoma językami — mieszkali na szlakach swojej podróży w specjalnie dla nich tworzonych hotelach, schodzili się i jadali w restauracjach i kawiarniach, gdzie dominującą stanowili sferę, jeździli grupami w osobnych przedziałach czy wagonach kolejowych, pełno ich było po miastach, miasteczkach, a nawet po wsiach.

Specjalni magazynierowie zajmowali się łożowaniem licznych kufków, które wyszkoleni tragarze przewozili z miejsca na miejsce, portierzy i bagażownicy kolejowy, listonosz i goniec telegraficzny, posłańcy i służba hotelowa, telefon i koleje, biura adresowe, reklamy podróżne i wywiadowcze — oto środki, któreimi operował przeciętny wojażer, jakoby organami wykonawczymi oddanymi jemu wyłącznie do dyspozycji, ku zaspokojeniu jego potrzeb, celów i zabiegów.

Działalność wojażerów opierała się na doskonałej organizacji, która im w znacznej mierze ułatwiała pracę. Zaopatrzeni bowiem w roczne karty podróży nie tracili czasu przy kupnie biletów i przebiegali terytorja w szer i wzdłuż. Obrót pocztowo-czekowy i bankowo-żyrowy ułatwiał im w znacznej mierze manipulację z zainkasowanymi pieniędzmi. Opatrzony znakami i literami, pakowne, trwałe kufry — mieściły w sobie tysiące próbek i wzorów najrozmaitszych towarów, posegregowanych według artykułów i gatunków, ułożonych według szerokości, wielkości, cen i kolorów. Wszystko ponumerowane i oszyfrowane według specjalnych schematów i kluczów szyfrowych. Organizacja terytorjalna podzieliła obszary państw na rejony i obwody, które poszczególni wojażerowie według dokładnych planów i rozkładów jazdy i czasu objeżdżali. Cała organizacja obliczona była na pochłanianie olbrzymich ilości zamówień i opanowanie rynków zbytu, w celu pomnożenia ilości maszyn twórczych, powiększenia obrotów i wysuwanie się na czoło współzawodniczących fabryk i firm.

Stan wojażerów rozpadł się z czasem na kilka kategorii.

Pierwsza z nich mieściła w sobie przedstawicieli wielkich fabryk i firm hurtowych o poszukiwanych towarach, utworzyła z czasem ów highlife stanu wojażerskiego, który dla utrzymania prestige jeździł tylko kurjerami, zatrzymywał się po większych miastach, nawiązywał stosunki tylko z pierwszorzędnymi firmami i wodził za nos cały stan wojażerski. Owi high life, owcy nazywali siebie generalnymi reprezentantami czy głównymi zastępcami firm, rekrutowali się

przeważnie z pośród długoletnich manipulantów i kalkulantów większych fabryk i firm, które ich wysyłały w świat, pobierali wystarczające uposażenie, dobrą prowizję i wysokie diety podrózne, przyczem z czasem dorabiając się fortun tworzyli kadre początkujących fabrykantów i wielkich hurtowników, którzy też za granicą przeważnie pochodzą z wyżej wymienionych sfer.

Drugą z nich składała się z wojażerów fabryk i firm hurtownych, podróżujących w określonych i ciasnych rejonach, nie przebiegała wśród kupiectwa, zadawalnając się gwarancją czy informacją biur wywiadowczych. Największą satysfakcją wojażera było stwierdzenie faktu wystania jaknajwiększej ilości zamówień do firmy. Kategorja ta rekrutowała się przeważnie z byłych kupców, których los czy zła konjunktura wywróciła i chwilowo wyprowadziła z równowagi. Oni tworzyli kadre agentów i komisjonerów i byli protoplastami licznie dzisiaj reprezentowanych domów handlowo-komisowych, które też z czasem siłą faktów się przeistocza i wróca na łono wojażerstwa.

Ostatnią kategorjā wojażerów wreszcie, ten proletariāt wojażerski zadawalał się już mniejszą prowizją i dietami, podróżował dla oszczędności 3-klasą i pracował po miasteczkach. Reprezentując małe wytwórnie lub skromniejszych hurtowników, kupujących już z drugiej ręki — nie przebiegali już zupełnie wśród klientów, pracując mozolnie i wytrwale walcząc z wpływem i potężną konkurencją poprzednio wymienionych. Rekrutowali się przeważnie z chcących się usamodzielnic handlowców, przyczem oszczędzając ciężko zapracowany grosz, niedosypiając i niedojeżdżając — tworzyli z czasem kadre sklepikarzy i początkujących detalistów.

Wojażerowie Francji, Niemiec, Włoch, Austrii, b. Galicji, Szwajcarii, Czech i Węgier tworzyli napozór jedną wielką rodzinę. Widząc ich w podróży poufale opowiadających wzajemne przygody i przejścia lub przyjacielsko biesiadujących przy wspólnych stołach — myślałyby laiki, że ma przed sobą grono wzajemnie sobie oddanych serdecznych przyjaciół. W rzeczywistości zaś kryły się pod płaszczkiem dowcipu, przyjaźni i serdeczności: wzajemne mierzenie sił, obopólne badanie równowagi konkurencyjnej oraz wyciąganie koniecznych wniosków — niezbędnych dla zwalczania przeciwnika na właściwym rynku zbytu. Po takich wspólnych biesiadach i kolacyjkach, podróżach, spacerach i zwierzeniach, wędrowały poufne cyrkularze i raporty do fabryk i firm o cenach i wyrobach konkurencji, nowych wzorach i konjunkturach, wraz z konkretnymi projektami i wnioskami ewentualnego kontrdziałania.

Ponieważ przed wojną przemysł i handel w szybkim tempie się rozwijał, zmuszeni byli wojażerowie do ciągłej i nieustannej podróży w pogoni za nowymi rynkami zbytu. Toteż wywidywali się z tego doskonale, przyczem dodani im do pomocy agenci, subagenci, przedstawiciele miejscowi czyli t. zw. placacengi z jednej strony, z drugiej zaś poufne udzielanie poszczególnym klientom prowizji rabatowo-obrotowych i t. p. oraz koncesje na wyłączną sprzedaż pewnych artykułów i gatunków — w niemalej mierze przyczyniły się do rozwoju obrotów towarowych i samego handlu.

(Dok. nast.)

Leopold Spira.

KRONIKA.

KOMISYA CZYNszowa KRAKOWSKIEGO STOWARZYSZENIA KUPCÓW. Przy Krak. Stow. Kupców istnieje Komisya czynszowa, złożona z pp. Spiry, Frohmura, Fromowicza, Horowitza i Rosenbluma. Do Komisji tej należy załatwianie wszelkich spraw, związanych z kwestyą najmu lokali sklepowych i mieszkaniowych.

JESZCZE O PASZPORTACH I PODATKACH. W ubiegłym tygodniu, podobnie jak w prawie każdym numerze „Przeglądu”, podnieśliśmy sprawę utrudnień paszportowych i związaną z niemi sprawę biurokratyzmu w Urzędzie podatkowym. Z kół czytelników podają nam następujący przyczynek do omawianej kwestyi:

Po przyjęciu naszego informatora z letnich wyjazdów, zawiadania tegoż służąca, że podatkowe organa egzekucyjne w czasie nieobecności jego opisały pewne przedmioty urządzenia domowego i pozostawiły nakaz płatniczy pod grozą przymusowej sprzedaży opisanych przedmiotów. Podatek wiedział, że podatek zapłacił, znalazł kwit — urzędnik odnosi wcale tem jednak nie był zażenowany i oświadczył że przeprowadzenie egzekucji za podatek już zapłacony nie jest ani rzeczą... dziwną, ani nie na miejscu.

W kilka dni potem zapragnął nasz informator w sprawie kupieckiej wyjechać zagranicę. Dyrekcya policyi zażądała przedłożenia kwitów na dowód uiszczenia wszelkich podatków. Przedłożone kwity zatrzymano i dołączono do podania o paszport. Po wydaniu paszportu nie chiano ich więcej zwrócić. Obecnie nie wie nasz informator jakie podatki i w jakiej wysokości zapłacił. A jeśliby zechciano podobnie jak medawno bez żadnej usprawiedliwionej przyczyny przeprowadzić egzekucję za uiszczony już podatek — zabraknie mu dowodów zapłaty.

Do Dyrekcji policyi małe zapytanie. Czy nie wystarczyłoby zaotwarcie numerów kwitów podatkowych i czy nie należałoby oryginałów zwracać petentowi o paszport? Warto się nad tem zastanowić.

ZMIANY OGÓLNE TARYFY PRZEWOZOWEJ ukazały się w Dz. Ust. Nr. 64. Ich główną treścią jest uzupełnienie spisu towarów, które się przewozi w wagonach niekrytych. Spis przeglądać można w Krak. Stow. Kupców w godzinach urzędowych.

PRZYMUS UBEZPIECZENIA OD OGNI. Ukazała się już ust. o przymusie ubezpieczenia od ognia, któremu podlegają wszystkie budowle, z wyjątkiem własności państwa, budowli o wyjątkowym stopniu niebezpieczeństwa ogniowego i budowli o charakterze tymczasowym. Ustawa normuje też statut Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń wzajemnych.

ZANIEDBANIE FABRYKANTÓW WYROBÓW ALKOHOLOWYCH. Ministerstwo Skarbu Komunikuje: Słownie do przepisów obowiązujących w przedmiocie wyrobu wódek na obszarze b. zaboru rosyjskiego (dz. urz. M. S. Nr. 24. poz. 337.) 9 i Nr. 8. p. 89 (20) obowiązane są fabryki wódek oznaczać na etykietach naczyni z wyrobami wódczanymi nazwę likierni i miejscowości, nazwę wyrobu, moc (tęgiść) spirytusu zawartego w wyrobie wódczanym i objętość naczynia.

Wbrew tym przepisom często tutaj nadchodzą wyroby likierni Małopolskich bez oznaczenia niektórych danych obowiązujących, mianowicie mocy i objętości naczynia.

Poleca się zawiadomić tamtejsze kółka zainteresowane, aby ściśle przestrzegały powyższych wymagań, w przeciwnym bowiem razie będą narażone na represje władz skarbowych.

REKLAMOWANIE FIRM POLSKICH W KALENDARZU HANDLOWYM „VELIKI TRGOVINSKI KALENDAR” W BELGRADZIE. Wydział Konsularny Poselstwa Polskiego w Belgradzie donosi, że polskie firmy handlowe i przedsiębiorstwa przemysłowe, któreby chciały, celem zwrócenia na siebie uwagi świata kupieckiego Jugosławii, umieścić w poczynym i szezo rozchodzącym się kalendarzu handlowym „Veliki Trgovinski Kalendar”, wychodzącym w Belgradzie, swoje ogłoszenia, mogą nadsyłać te ogłoszenia do wspomnianego Wydziału konsularnego, który ze swej strony gotów jest przyjmować te ogłoszenia, tłumaczyć je bez jakichkolwiek kosztów na język serbski i oddawać je redakcji kalendarza.

Cena inseratów wynosi:

za całą stronę	400 dynarów,
za 1/2 strony	230 dynarów,
za 1/4 strony	150 dynarów.

MIEDZYNARODOWY JARMARK W LIBERCU (Reichenberg) w Czechach odbędzie się w czasie od 13 do 21 sierpnia br. Osobom interesowanym udziela wszelkich wyjaśnień Polski Glob, Tow. Transp. — Handl., Plac Maryacki 9.

TARG W BRATYSŁAWIE. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, iż w czasie od 6. do 15. sierpnia b. r. odbędzie się targ w Bratysławie (Preszburg).

Blizszych informacji udziela Konsulat Republiki Czeskosłowackiej w Krakowie (ul. Skaleczna 10).

WYSTAWA PRODUKTÓW PRZEMYSŁOWYCH W BUKARESZCIE. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, iż w czasie od 11. września do 2. października b. r. odbędzie się w Bukareszcie wystawa produktów przemysłowych rumuńskich, w której mogą wziąć udział również firmy zagraniczne. Prospekty wystawy otrzymać mogą osoby interesowane w biurze Izby handlowej i przemysłowej (Długa 1. I.).

W KINIE „WARSZAWA” wyświetlanym jest: „MACISTES ATLETA” Sensacyjny dramat włoski w 5-ciu aktach. W rolach głównych Macistes i Almirante Manzini.

Treść dramatu:

Janina niedawno jeszcze awanturnica, a dziś pani hrabina Flavia była stale w doborowym towarzystwie. Z niejednym łączy ją stosunki miłosne, najbardziej jednak zależy jej na młodym inżynierze Uberti, ten jednak nie kryje się wcale z zamiarem poślubienia pięknej Lucji, siostrzenicy hrabiego Ricardi. Za pomocą tego oto hrabiego Ricardi dąży hrabina do zerwania wszelkich nici, łączących młodego inżyniera z piękną Lucją. Uberti otrzymuje ostry zakaz przebywania w domu hrabiego. Hrabina też korzysta z usług słynnego ślepego Maciestasa, który między innymi niszczy aparat lotniczy, za pomocą którego inżynier Uberti miał następnego dnia dokonać rekordowego wlotu. Upokorzywszy w ten sposób ambitnego inżyniera wyszukuje równocześnie dla Lucji na przyszłego męża dawcę swojego towarzysza upadłego barona Gillmana, a gdy Lucja pomimo zabiegów hrabiego nie chce oddać ręki swej rzekomemu baronowi, hrabia Ricardi wysyła ją za namową Flavii do twierdzy Dastelanaj, o którą uwalnia z pod wpływów Ubertiego. Ten jednak odnajduje ją wkrótce. Maciestas natomiast dowiedziawszy się przypadkowo od Gilberta, dawnego kochanka hrabiny o jej awanturniczej przeszłości, nie chce dalej być narzędziem złych ludzi, przechodzi na stronę Ubertiego, oddając mu swe usługi, dzięki którym udaje się Ubertiemu uniknąć niebezpieczeństwa, jakie mu groziło ze strony podsiawionego przez hrabinę rywala Gillmana i jego najętych towarzyszy. Flavia widząc wreszcie, iż jej zdemaskowanie stało się faktem dokonany, a mając do wyboru wzięcie kłosa śmierci w ostatniej chwili, gdy już policja otoczyła jej dom, kończy życie samobójstwem. Uberti i Lucja związani wreszcie węzłem małżeńskim rozpoczynają nowe szczęśliwe życie.